

מרובה. מי קתני אין בין כולי –

מרובה. Does it then state, ‘there is no difference between, etc’.

OVERVIEW

Our משנה mentions the difference between תשלומי ד' וה' and תשלומי כפל. The גמרא attempted to infer from our משנה that it is supportive of a ruling by ר' חייא בר אבא that there is טוען טענת גנב by תשלומי ד' וה', just as there is טוען טענת גנב by תשלומי כפל. Otherwise the משנה should have made this distinction as well (that there is no טוען טענת גנב by תשלומי ד' וה'). The גמרא rejected this proof, saying, ‘did the משנה state ד' וה' (there is no difference between ד' וה' payments and כפל payments [except what is mentioned in the משנה]); in which case you can make the inference. However our משנה merely said that תשלומי כפל is מרובה (more applicable) that תשלומי ד' וה', but it was not an exhaustive list. Our תוספות discusses the expression אין בין וכו'.

משמע הכא היכא דתני אין בין לא שייך למימר תנא¹ ושייר² -

It is apparent from the גמרא here that wherever אין בין is stated; it is inappropriate to suggest that תנא ושייר (that the list is not exhaustive).

תוספות asks:

והקשה הרב יעקב מאורלינ"ש מהא דתנן בפרק קמא דמגילה (דף ח,א ושם דיבור המתחיל אין) -

And the ר"י מאורלינש asked on this assumption, from this which we learnt in a מסכת מגילה in פרק in the first משנה -

אין בין נדרים³ לנדבות⁴ אלא שהנדרים חייב באחריותו ונדבות אינו חייב באחריותו⁵ -

There is no difference between נדרים ונדבות, except that by נדרים one is liable for their loss, but by נדבות he is not responsible for their loss. This concludes the citation from the משנה; תוספות continues with the question:

ואכתי הא איכא שהנדבה באה מן המעשר ונדר שהוא דבר שבחובה אין באה אלא מן החולין -

¹ תנא ושייר (he teaches and leaves it out); is the expression used in the גמרא to indicate that the list which is mentioned is not exhaustive; there are other items that may be added to the list which are not mentioned.

² See ‘Overview’. If one can say תנא ושייר even if it states אין בין, the גמרא should have just answered תנא ושייר, why does the גמרא say אין בין וכו'. This indicates that when אין בין is stated one cannot say תנא ושייר.

³ A נדר is a pledge where one says קרבן עלי; הרי אני מקבל עלי קרבן. This indicates that when אין בין is stated one cannot say תנא ושייר.

⁴ A נדבה is a donation where one says קרבן זה; הרי זה קרבן; this animal is designated as a קרבן.

⁵ If one initially said קרבן עלי (see footnote # 3) and later designated an animal for a קרבן (to fulfill his obligation) and that animal became lost, he is obligated to bring another קרבן in order to fulfill his original נדר. If however he only said קרבן זה (see footnote # 4), but never said קרבן עלי and the designated animal was lost, he is not liable to bring another animal for a קרבן to fulfill his נדבה, for he only consecrated this one animal.

But there is yet another difference between a נדר and a נדבה for a נדבה may be brought from מעשר;⁶ however a נדר which is an obligation cannot be brought from מעשר, but only from חולין.⁷

כדתנן בהתודה (מנחות דף פא,א) -

As we learnt in a משנה in פרק התודה **אין בין נדרים**. The question is, the מגילה in משנה stated, **אין בין נדרים**, this indicates that this is an exhaustive list (as תוספות surmised previously) and there are no other differences. However, there is another difference between נדרים ונדבות which is not mentioned in the משנה (and mentioned in מנחות).

תוספות answers:

ויש לומר דהתם לא בא לשנות כל ענין שנדר ונדבה חלוקים זה מזה -

And one can say that there in מסכת מגילה the משנה does not intend to teach us every situation where נדר and נדבה are different from each other (for then it would have included the restriction of מעשר for a נדר) -

אלא בא לומר שאין חיוב הבאה בזה יותר מבזה אלא אחריות -

But rather it teaches us that there is no greater obligation to bring one, more than the other (the obligation is the same for both), there is **only** a difference regarding **liability** (if it is lost) -

אבל לענין בל תאחר⁸ זה וזה שוין⁹ -

However concerning the prohibition of ‘do not tarry’ they are both equal; the same prohibition applies to both of them (נדר ונדבה) equally.¹⁰

תוספות is teaching us that even when it states 'אין בין וכו' אלא וכו'; it can be referring to a specific topic (in this case to the חיוב הבאה), but it is not intended to cover all the differences. תוספות brings further examples to support this view.

וכן אין¹¹ בין שבת ליום הכפורים לא איירי לכל דברים שביניהם כגון איסור אכילה -

⁶ *מַעֲשֵׂר* here refers to *מַעֲשֵׂר בַּהֵמָה* (see *ויקרא* [בְּחֻקֹּתַי] כז, לב). This animal which was initially designated for *מַעֲשֵׂר* (by being the tenth animal to pass), may be brought as another *קָרְבַּן* (a *תּוֹדָה* or *שְׁלָמִים* for instance) if he designates it so.

⁷ If he pledged *הרי עלי קרבן וכו'*, he cannot use a *מעשר בהמה* to fulfill his obligation; he must use a *חולין בהמה*.

⁸ See *כי תדר נדר לה' אלקיך לא תאחר לשלמו וגו'* (תצא) כג. כב.

⁹ See the משנה there immediately following the גמרא, where the גמרא infers from the משנה that the difference is regarding אחריות, but not regarding בל תאחר; indicating that the understanding of the משנה is only regarding the obligation to bring the קרבן; there is a greater obligation to bring a נדר (since he is חייב באחריות) than to bring a נדבה, but there is no difference in their obligation to bring it on time (לא תאחר). However in מנחות we are discussing a different concept altogether; from which animal one may bring a נדר or a נדבה.

¹⁰ See חייב that the משנה is discussing the differences after the קרבן was set aside (whether or not, and the באחרית or not, and the בכל תאחר איסור); however in מנחות we are discussing how to set aside a קרבן initially.

¹¹ See the משנה there in זב, מגילה where it states כרת וזה זדונו בידו אדם וזה זדונו כרת. There is no other difference between שבת and יו"כ, except that when someone transgresses שבת intentionally he is punished by ביי"ד with סקילה; however if someone intentionally transgresses יו"כ, he is punished with מן השמים כרת, but ביי"ד does not punish him.

And similarly the משנה which states, ‘there is no difference between שבת and שבת ויו"כ except, etc. that משנה is not discussing all the differences between שבת ויו"כ for instance the prohibition of eating which is only by יו"כ (and is not mentioned), but rather it is only discussing the difference in the punishments for transgressing שבת ויו"כ - וכן אין¹² בין יום טוב לשבת אלא אוכל נפש¹³ בלבד -

And similarly the משנה which states, ‘there is no difference between יו"ט and יו"ט except for the permission to do the מלאכות of preparing food only’; that משנה - לא איירי בחומר שבשניהם כגון לאו ומיתה אלא בדבר האסור או מותר לעשות בהן¹⁴ -

Is not discussing the differences regarding the severity of these two days (יו"ט), for instance that for transgressing יו"ט it is only a לאו (חיוב מלקות) and for transgressing שבת there is capital punishment, but rather it is only discussing the items which are forbidden or permitted to be done on these days.

נדרים ונדבות of משנה offers an alternate answer on the תוספות:

ועוד יש לומר דהך משנה דמגילה שנויה במסכת קנים (פרק א' משנה א') גבי עולת העוף - And additionally one may say, that this משנה of מגילה is also taught in עולת העוף regarding an מסכת קנים - ועולה בין נדר בין נדבה אין באה מן המעשר כיון דאין בה אכילת אדם¹⁵ -

And an עולה whether it is a נדר or a נדבה, cannot be bought from מעשר בהמה, since an עולה cannot be eaten by a person -

כדדריש בסיפרי בפרשת עשר תעשר¹⁶ תלמוד לומר ואכלת¹⁷ ושמחת שמחה שיש בה אכילה - As it is derived in ספרי in the פרשה of עשר תעשר; the פסוק teaches us, ‘and you shall eat and rejoice’, a rejoicing in which there is eating; this -

יצאו עולות שאין עמהן אכילה ואין להאריך כאן יותר:

Excludes קרבנות עולות where there is no eating; and there is no need to elaborate here anymore.

¹² מגילה ז,ב in משנה.

¹³ אך פסוק states where the [בא] יב,טז (see יו"ט) such as cooking and making a fire is permitted on שבת ויו"כ (אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם שבת), and forbidden on שבת.

¹⁴ We see from these two previous משניות regarding שבת ויו"כ and שבת ויו"ט where the משניות write אין בין אלא that שבת ויו"ט is discussing the punishments; not the איסור והיתר, and by שבת ויו"ט we are discussing the איסור והיתר but not the punishments), similarly the משנה of נדרים ונדבות is only discussing the חיוב הבאה (whether one is באחריות and there is the same prohibition תאחר by both of them), but not what type of קרבן can be brought. See ‘Thinking it over’ # 1.

¹⁵ Therefore the משנה in קנים (and subsequently also in מגילה) is justified in not adding the difference regarding מעשר, since it is not applicable by עולה. See ‘Thinking it over’ # 2.

¹⁶ דברים (ראה) יד,כב.

¹⁷ (ספרי אות קיג) שם יד,כו. The תורה is telling us how to utilize the מעשר; it should be ואכלת.

SUMMARY

The expression **אין בין אלא** indicates that the list is exhaustive. However it may not be universally exhaustive, but rather only for a limited topic.

THINKING IT OVER

1. Why is it that regarding the difference¹⁸ between **שבת ויו"כ**, the משנה only discusses the punishment (and not the **איסור והיתר**), and regarding **שבת ויו"ט** the משנה only discusses the **איסור והיתר** (and not the punishment)?¹⁹

2. **second answer**²⁰ explains the משנה regarding **שבת ונדבות**, but it does not explain the other two משניות (regarding **שבת ויו"כ** and **שבת ויו"ט**); for which we will have to rely on the first answer.²¹ What is accomplished by the second answer?²²

3. Why did תוספות initially ask from the משנה of **שבת ונדבות**, which follows the משניות of **שבת ויו"כ** and **שבת ויו"ט**. Seemingly תוספות should have asked from the first משנה of **שבת ויו"ט**, but not from the later משנה?

*****

ועי' תוס' שבת סג,א ד"ה אין וז"ל: **אין בין העוה"ז לימות המשיח** (אלא שעבוד מלכיות). **אע"ג דהשתא אין ירושלים ואין בהמ"ק ואילו לימות המשיח יהיה הכל בנוי צ"ל דהאי אין בין לאו דוקא: עכ"ל**. ולכאורה זה בסתירה למ"ש התוס' כאן. ושמעתי בבחרוטי מהישיש הרב חיים יודל שמוקלרמן ע"ה שראה בחלום שהפי' בתוס' הוא ככה, שההבדל של ה'אין בין' כאן הוא 'דוקא' בנוגע ל'לאו' (לאו – דוקא), ז"א שמהענינים שישנם עכשיו בעוה"ז ולא יהיו לימות המשיח הוא רק שעבוד מלכיות, שישנו עכשיו ולא יהיה בימות המשיח, אבל בנוגע ל'הן', ז.א הדברים שאינם עכשיו ויהיו לימות המשיח, ישנם הרבה, כמו ירושלים וביהמ"ק וכו'. ודפח"ת.

---

¹⁸ See footnote # 14.

¹⁹ See נחלת משה.

²⁰ See footnote # 15.

²¹ See נחלת משה.

²² See # 31 אוצר מפרשי התלמוד.